

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 20, 2025

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:5800](#) 19-09-2025

Handhaving/Oss

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:7759](#) 18-09-2025

Handhaving/Bronckhorst

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:7480](#) 08-09-2025

Bestuurlijk rechtsoordeel/West Betuwe

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2025:3258](#) 10-07-2025

Omgevingsvergunning milieu/Westerkwartier

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2025:4665](#) 01-10-2025

Handhaving/Den Haag

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2025:4205](#) 03-09-2025

Bestemmingsplan/Dinkelland

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2025:2648](#) 11-06-2025

Omgevingsvergunning beperkte milieutoets/Westerkwartier

RECHTSPRAAK

Handhaving/Den Haag

Het inzamelen van tweedehandskleding is aan te merken als het inzamelen van afval, niet alle ingezamelde kleding kan worden hergebruikt.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders heeft een last onder bestuursdwang opgelegd aan een stichting om haar containers voor tweedehandskleding binnen de gemeente weg te halen. Volgens het college handelt de stichting in strijd met de Afvalstoffenverordening waarin is gesteld dat het verboden is om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Volgens de stichting is de kleding die zij inzamelt geen afval.

Rechtsvraag

Is sprake van het inzamelen van een afvalstof en daarmee van een overtreding?

Uitspraak

Het begrip afvalstof moet worden uitgelegd met inachtneming van de door het Hof van Justitie over dit begrip gevormde jurisprudentie. Het is vaste rechtspraak van het Hof van Justitie dat de vraag of een stof een afvalstof is, moet worden beantwoord met inachtneming van alle omstandigheden van het geval. Bij beantwoording van die vraag is vooral het gedrag van de houder in relatie tot de betekenis van de woorden 'zich ontdoen van' relevant. In dit verband verdient volgens het Hof van Justitie bijzondere aandacht of de stof in kwestie voor de houder ervan geen nut heeft of meer heeft, zodat deze stof een last is waarvan hij zich wil ontdoen. Verder is van belang of de goederen kunnen worden gekwalificeerd als tweedehands goederen die zonder voorafgaande bewerking zeker en op een vergelijkbare wijze worden hergebruikt. Zie ter vergelijking de uitspraak van de Afdeling van 20 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:543, onder 4.3.

Op de website van Babylon staat dat de ingezamelde kleding wordt gescheiden in bruikbare en niet bruikbare kleding en dat de kleding die niet kan worden gedoneerd en niet

verkoopbaar blijkt te zijn, wordt gerecycled. Op de zitting heeft Babylon deze werkwijze bevestigd en heeft zij aangegeven dat een klein deel van de ingezamelde kleding niet bruikbaar is en wordt overgedragen aan een erkend recyclingbedrijf.

Bij recycling van kleding is er geen sprake van hergebruik zonder bewerking waarbij het zeker is dat de kleding op een vergelijkbare manier kan worden hergebruikt. Het is daarom aannemelijk dat een deel van de kleding die met de kledingcontainers van Babylon wordt ingezameld een last is waarvan de betrokkenen zich ontdoen en dat dit daarom als afvalstof moet worden aangemerkt. Gelet op deze omstandigheden is de Afdeling van oordeel dat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat Babylon artikel 6, eerste lid, van de Afvalstoffenverordening heeft overtreden.

Dat volgens Babylon slechts een klein deel van de ingezamelde kleding wordt gerecycled omdat deze ongeschikt is om te doneren, wat daar ook van zij, doet daar niet aan af. Ook in dat geval is er sprake van de inzameling van afvalstoffen.

Het betoog slaagt niet.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 01-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RVS:2025:4665

Zaaknummer: 202305788/1/R1

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Dinkelland

Afwijken voorwaardelijke verplichting ter voorkoming wateroverlast.

Casus

Het plan voorziet in de mogelijkheid om ten hoogste 21 woningen te realiseren op de locatie Brandlichterweg/Diekmanweg ten noordoosten van het centrum van Denekamp. De locatie is in de huidige situatie onbebouwd en ingericht als grasland. [Appellant] is eigenaar van een aantal percelen rondom het perceel [locatie], waarop zijn woning zich bevindt. [Appellant] kan zich niet verenigen met het plan omdat hij vreest voor een verslechtering van de waterhuishoudkundige situatie op enkele van zijn percelen.

[Appellant] betoogt onder meer dat artikel 5.5.4 van de planregels tot rechtsonzekerheid leidt omdat het college hiermee kan afwijken van wat in de voorwaardelijke verplichting is geregeld over het aanbrengen van de waterhuishoudkundige maatregelen. Volgens [appellant] kan alleen sprake zijn van een goede waterhuishouding wanneer de maatregelen conform het waterhuishoudkundig plan worden uitgevoerd.

Rechtsvraag

Brengt de mogelijkheid om met een omgevingsvergunning af te wijken van de voorwaardelijke verplichting voldoende waarborg om onaanvaardbare wateroverlast te voorkomen?

Uitspraak

De Afdeling overweegt dat gelet op het bepaalde in artikel 5.5.4 van de planregels het college een omgevingsvergunning kan verlenen waarmee wordt afgeweken van artikel 5.4.3, zodat ook op andere wijze dan beschreven in bijlage 1 van de planregels kan worden voorzien in passende waterhuishoudkundige voorzieningen. De raad heeft toegelicht dat hij hiermee flexibiliteit heeft willen behouden voor het geval de in bijlage 1 bij de planregels bedoelde voorzieningen om wat voor reden dan ook niet kunnen worden verwezenlijkt. Deze voorzieningen omvatten gelet op de definitieomschrijving van 'waterhuishoudkundige voorzieningen' onder meer wadi's, waterlopen en waterpartijen, maar ook voorzieningen voor

infiltratie, buffering, berging en afvoer van water en voor waterzuivering. De Afdeling ziet in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad hier redelijkerwijs niet voor heeft kunnen kiezen. Hierbij betreft de Afdeling dat in artikel 5.5.4 staat dat alleen met een omgevingsvergunning van artikel 5.4.3 mag worden afgeweken als de waterhuishoudkundige maatregelen minimaal gelijk zijn aan de in bijlage 1 beschreven maatregelen en er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de in de omgeving aanwezige functies en waarden. De Afdeling ziet in het aangevoerde geen aanknopingspunt voor de conclusie dat het bepaalde in artikel 5.5.4 hiermee een onvoldoende waarborg biedt ter voorkoming van onaanvaardbare wateroverlast.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 03-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RVS:2025:4205

Zaaknummer: 202404877/1/R3

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning beperkte milieutoets/Westerkwartier

Bij het ontbreken van algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten over gezondheidseffecten van geitenhouderijen op omwonenden mag het college zich op het standpunt stellen dat er geen aanleiding is voor het maken van een MER.

Casus

Het college heeft aan de vergunninghoudster een omgevingsvergunning verleend voor het veranderen van haar geitenhouderij. De vergunning omvat onder meer een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM). De rechtbank Noord-Nederland heeft naar aanleiding van het beroep van een omwonende geoordeeld dat het college onvoldoende heeft gemotiveerd waarom geen milieueffectrapport (MER) hoeft te worden gemaakt vanwege de mogelijke gezondheidsrisico's van het project. Vergunninghoudster heeft hiertegen hoger beroep ingesteld.

Rechtsvraag

Mocht het college zich, bij het ontbreken van algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten over gezondheidseffecten op het standpunt stellen dat eventuele gezondheidsrisico's geen aanleiding geven voor het maken van een MER?

Uitspraak

De rechtbank heeft overwogen dat het college in de door middel van diverse rapporten onderbouwde indicatie dat er sprake kan zijn van gezondheidseffecten voor omwonenden van een geitenhouderij, aanleiding had moeten zijn om nader te overwegen in hoeverre een MER moet worden verlangd. Volgens de rechtbank is de verwijzing van het college naar het m.e.r.-beoordelingsbesluit van 5 maart 2019 onvoldoende, omdat dat besluit dateert van voor het advies van de GGD Groningen van 29 april 2019. Volgens de rechtbank heeft het college het besluit van 23 juli 2020 hierdoor niet zorgvuldig voorbereid en niet deugdelijk gemotiveerd.

De diverse rapporten die de rechtbank bedoelt, zijn het rapport 'Veehouderij en gezondheid omwonenden' van 5 juli 2016 (VGO-rapport I) en het rapport 'Veehouderij en gezondheid omwonenden – aanvullende studies' van 16 juni 2017 (VGO-rapport II) van het RIVM, het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III, Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen; actualisering van gegevens uit huisartsenpraktijken 2014-2016' van Nivel van 8 oktober 2018 (VGO-rapport III 2018) en het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III, Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen in Gelderland, Overijssel en Utrecht' van november 2019 (VGO-rapport III 2019).

Het advies van de GGD Groningen van 29 april 2019 is een algemeen advies van één pagina waarin staat dat er binnen een straal van 2 km rondom geitenhouderijen een verhoogd risico op longontsteking is aangetoond, dat de oorzaak daarvan nog onduidelijk is en dat er vervolgonderzoek loopt om de mogelijke oorzaak te achterhalen. Op basis daarvan adviseert de GGD betrokken overheidsorganen om uit voorzorg terughoudend te zijn met de uitbreiding en nieuwvestiging van geitenhouderijen nabij gevoelige bestemmingen zoals woningen, scholen en zorgcentra.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 20 september 2023, ECLI:NL:RVS:2023:3555, bevatten de VGO-rapporten en het advies van de GGD Groningen van 29 april 2019 geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten over de oorzaak van gezondheidsrisico's bij omwonenden van geitenhouderijen.

De rechtbank is ten onrechte tot het oordeel gekomen dat de indicatie dat zich gezondheidseffecten kunnen voordoen, het college aanleiding had moeten geven om nader te onderzoeken of al dan niet een MER moest worden gemaakt. Het college is er terecht van uitgegaan dat algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten over die gezondheidseffecten ontbreken en mocht zich om die reden op het standpunt stellen dat eventuele gezondheidsrisico's voor de omwonenden van de geitenhouderij geen aanleiding geven voor het maken van een MER. Het bestaan van enkel een indicatie dat zich gezondheidseffecten kunnen voordoen, is onvoldoende voor het oordeel dat het college zich ten onrechte op dat standpunt heeft gesteld. Bij dat standpunt heeft het college bovendien betrokken dat de aangevraagde uitbreiding met slechts 190 geiten relatief klein is, dat de veedichtheid in het gebied relatief laag is, dat er geen andere geitenhouderijen in de directe omgeving aanwezig zijn, dat de achtergrondconcentratie aan fijnstof relatief laag is en dat er binnen de inrichting hygiënemaatregelen worden genomen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 11-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RVS:2025:2648

Zaaknummer: 202202665/1/R4

Wetsartikelen: 7.17 lid 1 Wm en 5.13b lid 1 Bor

RECHTSPRAAK

Handhaving/Bronckhorst

Ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in bezwaar, omdat sprake is van aangrenzende percelen. Dat de bestemmingen van de percelen niet hetzelfde zijn, maakt niet dat geen sprake is van aangrenzende percelen. Omdat geen sprake is van een afwijzende beschikking, kon het college van burgemeester en wethouders de handhavingsverzoeken niet met toepassing van artikel 4:6 van de Awb afwijzen.

Casus

Eisers hebben een handhavingsverzoek ingediend bij het college van burgemeester en wethouders van Bronckhorst (het college), omdat volgens hen sprake is van diverse overtredingen op het perceel van derde partij. Eisers zijn volgens het college niet-ontvankelijk voor zover het handhavingsverzoek ziet op een schuur. Voor de overige bebouwing wijst het college het handhavingsverzoek af, omdat geen overtredingen zijn geconstateerd.

Eisers betogen dat zij belanghebbende zijn bij de schuur op het perceel. De derde-partij heeft diverse handhavingsverzoeken ingediend en daarbij heeft het college de derde-partij altijd ontvankelijk geacht, omdat het landgoed van de derde-partij grenst aan de percelen van eisers.

Het college heeft de handhavingsverzoeken grotendeels afgewezen omdat er volgens het college sprake is van een herhaald verzoek.

Rechtsvragen

1. Zijn eisers terecht niet-ontvankelijk verklaard ten aanzien van de schuur?
2. Is sprake van een herhaald verzoek?

Uitspraak

1. Een belanghebbende bij een besluit kan tegen dat besluit beroep instellen (artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)). Een belanghebbende is degene van wie het belang

rechtstreeks bij een besluit is betrokken (artikel 1:2, eerste lid, van de Awb). Belanghebbendheid wordt in beginsel aangenomen bij bewoners en eigenaren, en ook bij anderszins zakelijk of persoonlijke gerechtigden van een perceel dat grenst aan het perceel waarop het besluit ziet, of dat gelijk te stellen is met een aangrenzend perceel. Bij dergelijke percelen wordt ervan uitgegaan dat feitelijke gevolgen, als die zich voordoen, in beginsel van enige betekenis zijn. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling van 15 juli 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1671.

De rechtbank is van oordeel dat het college eisers ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard voor zover het verzoek om handhaving zag op de schuur. De percelen van eisers grenzen aan de percelen van de derde-partij. Dat de bestemmingen van de percelen van de derde-partij niet hetzelfde zijn, maakt niet dat er geen sprake is van aangrenzende percelen. De uitleg die het college daar aan geeft, is gebaseerd op rechtspraak over de vraag of er bij meerdere kadastrale percelen sprake is van één perceel in de zin van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht. Dat leerstuk is hier niet aan de orde. Ook hebben eisers zicht op de schuur, dat blijkt uit de foto's bij de processtukken. De afstand van de percelen van eisers 1 en 2 tot de schuur is ongeveer 107 meter en voor eisers 3 en 4 is de afstand ongeveer 118 meter. Niet valt in te zien waarom eisers geen feitelijke gevolgen van enige betekenis ondervinden. De beroepsgrond slaagt.

2. Aan artikel 4:6 van de Awb kan slechts toepassing worden gegeven in de situatie waarin het gaat om een geheel of gedeeltelijke afwijzende beschikking op een eerdere aanvraag. Het college heeft bij de eerdere besluiten van 15 september 2022 en 25 oktober 2022 de handhavingsverzoeken ingewilligd en een last onder dwangsom opgelegd. Dat er voor wat betreft het puin en de vlokken gezegd wordt dat er wellicht ook een milieuovertreding is, maakt niet dat dit verzoek is afgewezen. Het maakt namelijk onderdeel uit van de zonder omgevingsvergunning aangelegde inrit en op dat onderdeel is het handhavingsverzoek toegewezen. Alleen al omdat dit geen afwijzende beschikking betreft, kon het college de handhavingsverzoeken uit 2023 niet met toepassing van artikel 4:6 van de Awb afwijzen. Zie de uitspraak van de uitspraak van de Afdeling van 25 januari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:159.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 18-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:7759

Zaaknummer: AWB-24_7969 e.a.

Wetsartikelen: 8:1 Awb, 1:2 lid 1 Awb en 4:6 Awb

RECHTSPRAAK

Handhaving/Oss

Het ophangen van tentdoeken in een rijhal. Geen kortdurend en incidenteel strijdig gebruik. Er is sprake van een overtreding van het omgevingsplan. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd tot handhavend optreden. Handhavend optreden is in dit geval onevenredig.

Casus

Eiser heeft het college van burgemeester en wethouders van Oss (het college) verzocht om handhavend op te treden tegen het in strijd met het bestemmingsplan 'Buitengebied Oss 2010' gebruiken van een perceel, door de derde-partij door het ophangen van tentdoeken in een gebouw op dit perceel. Het college heeft dit verzoek niet-ontvankelijk verklaard onder de overweging dat eiser niet als belanghebbende is aan te merken. Met het bestreden besluit op het bezwaar van eiser is het college op dit standpunt teruggekomen. Het college heeft het verzoek om handhaving vervolgens inhoudelijk beoordeeld en zich daarbij op het standpunt gesteld dat er sprake is van een overtreding omdat het te drogen ophangen van tentdoeken/zeilen niet ten dienste staat van de geldende sportbestemming omdat het niet samenhangt met het uitoefenen van het paardensportcentrum. Het gebruik is volgens het college aan te merken als kortdurend en incidenteel gebruik in afwijking van het omgevingsplan. Daarbij heeft het gebruik een kleine ruimtelijke impact en een incidenteel karakter omdat de activiteit in een tijdsbestek van twee en een half jaar slechts tweemaal is geconstateerd. Het toegestane gebruik als manege heeft echter een grotere ruimtelijke impact dan het kortdurende afwijkende gebruik. Daarom is het college van mening dat dit kortdurende en incidentele afwijkende gebruik geen overtreding van het omgevingsplan in samenhang met artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet oplevert. Het college is van mening niet bevoegd te zijn om handhavend op te treden.

Eiser heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld bij de rechtbank. Hij meent dat wel sprake is van een overtreding van het omgevingsplan.

Rechtsvragen

1. Is sprake van een overtreding, zodat het college bevoegd is handhavend op te treden?
2. Is handhavend optreden in dit geval onevenredig?

Uitspraak

1. De rechtbank is van oordeel dat wel degelijk sprake is van een overtreding en geen bagatel. Het is geen kortdurend incidenteel strijdig gebruik. In zoverre is het besluit van het college onjuist. Het college is wel bevoegd handhavend op te treden.
2. De rechtbank acht handhavend optreden in dit geval onevenredig. Hoewel de rechtbank een vrees voor herhaling niet helemaal uitsluit, acht de rechtbank de overtreding qua aard en omvang zeer gering. De overlast vanwege de overtreding is eveneens zeer gering. Het college merkt terecht op dat, al zou de buitenbak worden gebruikt, het college hiertegen al handhavend optreedt. Bovendien heeft de derde-partij nog een binnenbak. Handhavend optreden is daarom niet evenwichtig en dus niet evenredig.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 19-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:5800

Zaaknummer: 25/1402

Wetsartikelen: 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet en 3:4 lid 2 Awb

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/Westerkwartier

Ambtshalve wijziging omgevingsvergunning milieu voor een pluimveeslachterij. Het is in de eerste plaats aan het college om te onderzoeken of eiseres voldoet aan de BBT-conclusies. Het college heeft niet aannemelijk gemaakt dat de voorschriften ter voorkoming van legionella nodig zijn in het belang van de bescherming van het milieu.

Casus

Het college heeft eiseres verzocht om aan te geven in hoeverre zij voldoet aan de BREF Slacht- en destructiehuizen en de BREF Voedingsmiddelen en zuivel. Eiseres heeft hier niet op gereageerd. Het college heeft de vergunning vervolgens ambtshalve gewijzigd. In de voorschriften van deze vergunning is bepaald dat eiseres een analyse moet uitvoeren of zij voldoet aan de BREF's. Verder is bepaald dat eiseres een legionella-beheersplan dient op te stellen.

Rechtsvragen

1. Heeft het college aan eiseres de verplichting kunnen opleggen om te onderzoeken of zij voldoet aan de BBT-conclusies?
2. Wat is de grondslag voor de in de vergunning opgenomen voorschriften ter voorkoming van legionella?
3. Heeft het college aannemelijk gemaakt dat de voorschriften ter voorkoming van legionella nodig zijn ter bescherming van het milieu?

Uitspraak

1. De rechtbank overweegt echter dat het college de actualisatieplicht niet op een rechtmatige manier heeft toegepast. Uit de wettelijke systematiek volgt dat het college eerst zelf moet

onderzoeken of actualisatie van de vergunningvoorschriften nodig is. Artikel 2.30, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) draagt het college op regelmatig te bezien of de voorschriften die aan een omgevingsvergunning verbonden zijn, nog toereikend zijn gezien de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu. Onder ontwikkelingen op het gebied van technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu wordt mede verstaan de vaststelling van nieuwe of herziene BBT-conclusies. In artikel 5.10, eerste lid, onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) is deze onderzoeksplicht nader geconcretiseerd. Het college dient, binnen vier jaar na publicatie van de relevante BBT-conclusies te toetsen of de vergunningvoorschriften voldoen aan de nieuwe BBT-conclusies, die sinds het verlenen van de vergunning zijn vastgesteld of herzien. De rechtbank leidt hieruit af dat het college zelf moet beoordelen of in dit concrete geval de aan de vergunning verbonden voorschriften nog voldoen aan de BBT-conclusies.

De rechtbank stelt vast dat het college in dit geval volstaan heeft met het verzenden van de brief van 4 mei 2022 aan eiseres, waarin eiseres verzocht werd aan te geven in hoeverre zij voldeed aan de BBT-conclusies van de door het college genoemde BREF's. Eiseres heeft niet gereageerd op dit verzoek. Het college heeft vervolgens geen nadere uitvraag meer bij eiseres gedaan en heeft ook niet op andere wijze onderzocht of het nodig was de vergunningvoorschriften te actualiseren. In plaats daarvan heeft het college de in het nieuwe hoofdstuk 1 opgenomen voorschriften aan de vergunning verbonden waarmee het college eiseres opdraagt zelf te analyseren in hoeverre het bedrijf voldoet aan de BBT-conclusies.

De rechtbank is gelet op het bovenstaande van oordeel dat het college eiseres in strijd met de wet in de vergunningvoorschriften heeft opgedragen om te onderzoeken of zij voldoet aan de nieuwe BBT-conclusies, terwijl die onderzoeksplicht op grond van artikel 2.30, eerste lid, van de Wabo en artikel 5.10, eerste lid, van het Bor bij het college ligt. Zonder deze toets van de geldende vergunningvoorschriften aan de nieuwe BBT-conclusies kon het college zich niet op het standpunt stellen dat actualisatie van de vergunningvoorschriften noodzakelijk was. Voorschriften 1.1.1 tot en met 1.1.3 kunnen daarom niet in stand blijven.

2. De rechtbank leidt uit het bestreden besluit af dat het college de voorschriften 2.1.1 tot en met 2.1.8 aan de vergunning verbonden heeft op grond van artikel 2.31, tweede lid, onder b, van de Wabo. Dat leidt de rechtbank af uit de door het college gemaakte overwegingen om dit voorschrift aan de vergunning te verbinden (paragraaf 2.7.2 van de inhoudelijke overwegingen bij het bestreden besluit). Het besluit vermeldt in deze paragraaf dat het bedrijf twee activiteiten heeft die kunnen leiden tot de groei en verspreiding van legionella sp, waardoor de gezondheid van de werknemers en omgeving negatief beïnvloed kan worden. In het

verweerschrift stelt het college zich bovendien op het standpunt dat wijziging van de voorschriften rechtmatig was met het oog op legionellaverspreiding dat een gevaar oplevert voor de volksgezondheid. Het college heeft voorts in het besluit, ten aanzien van deze voorschriften, niet vermeld dat er sprake was van nieuwe technische ontwikkelingen of ontwikkelingen in de kwaliteit van het milieu, zoals benoemd in artikel 2.31, eerste lid, onder b, van de Wabo.

3. Omdat wijziging van de vergunningvoorschriften op grond van artikel 2.31, tweede lid, onder b, van de Wabo alleen kan worden toegepast in het belang van bescherming van het milieu, lag het op de weg van het college om aannemelijk te maken dat er een risico voor het milieu bestond waardoor wijziging van de voorschriften noodzakelijk en gerechtvaardigd was. Dit betekent dat het college in dit geval aannemelijk moest maken dat er in het bedrijf van eiseres een concreet risico bestond op het ontstaan en de verspreiding van legionella, waardoor het noodzakelijk was de vergunningvoorschriften op dit punt aan te passen.

Ter zitting heeft eiseres een toelichting gegeven op haar bedrijfsprocessen. Daarbij heeft eiseres uitgelegd dat de afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) een gesloten systeem betreft, dat op geen enkele manier verbonden is met de natte koeltoren. In het systeem wordt elke dag zo'n 380.000 liter grondwater gebruikt. Daar komt maximaal 80.000 liter water met een temperatuur van 70 graden Celsius bij, voor de reiniging. Uiteindelijk komt het afvalwater in de twee bassins, waar het voor het eerst belucht wordt. De bassins worden elke 24 uur geleegd. Het college heeft dit niet betwist.

De rechtbank overweegt dat het college zich bij het bepalen van het risico enkel gebaseerd heeft op algemene informatie, zoals het briefrapport van het RIVM en de adviezen van de GGD en het IPLO, waarin wordt aangegeven dat het mogelijk zou kunnen zijn dat in een bedrijf als dat van eiseres risico bestaat op ontstaan en verspreiding van legionella.

In het rapport van 30 oktober 2024 van een concrete aspectcontrole die op 14 februari 2023 heeft plaatsgevonden, vermeldt de toezichthouder: *'(...) de bedrijfstemperatuur van het proces was ca 13 graden en zal ook 's zomers niet boven de 20 graden liggen. Daarmee zijn de groeicondities voor Legionella niet aanwezig. Legionella zou kunnen overleven, maar daarvoor is een externe besmettingsbron nodig en die ontbreekt hier.'*

Het is de rechtbank niet gebleken dat het college nog nader onderzoek heeft gedaan bij de inrichting. Het college heeft evenmin op andere wijze gemotiveerd dat er een concreet aanknopingspunt bestaat om aan te nemen dat in het bedrijf van eiseres een risico bestaat op het ontstaan of de verspreiding van legionella.

Gelet op de toelichting van eiseres op het bedrijfsproces, die niet betwist is door het college, acht de rechtbank het niet aannemelijk dat het water in de bassins zodanig verwarmd wordt dat de risicobandbreedte van 25 tot 45 graden Celsius bereikt wordt. Het afvalwater bestaat voornamelijk uit grondwater. Ten opzichte van de hoeveelheid gebruikt grondwater wordt slechts een kleine hoeveelheid verwarmd water gebruikt (460.000 liter grondwater waarvan maximaal 80.000 liter wordt verwarmd tot 70 graden Celsius). Dit gemengde afvalwater bevindt zich bovendien maximaal 24 uur in de bassins en wordt in de bassins belucht waardoor het oppervlaktewater geroerd wordt. Onder die omstandigheden is het niet aannemelijk dat de temperatuur van (een gedeelte van) het afvalwater door verwarming in de buitenlucht de risicovolle bandbreedte bereikt. De rechtbank neemt daarbij mede in aanmerking dat anders dan in het dossier wordt gesuggereerd, ter zitting is gebleken dat de koeltorens geen onderdeel uitmaken van deze afvalwaterstroom zodat deze ook geen besmettingsbron kunnen vormen voor dit afvalwater.

Tegen die achtergrond constateert de rechtbank dat het college, afgezien van het hierboven geciteerde rapport waaruit niet blijkt van een concreet risico op de vorming van legionella, geen nader onderzoek heeft gedaan in de inrichting naar deze specifieke afvalwaterstroom waaruit kon blijken dat er wel een zodanig concreet risico bestaat. Het college heeft evenmin op andere wijze gemotiveerd dat er een concreet aanknopingspunt bestaat om aan te nemen dat in het bedrijf van eiseres een risico bestaat op het ontstaan of de verspreiding van legionella. De rechtbank is dan ook van oordeel dat het college niet heeft aangetoond dat het risico op de ontplooiing van een besmettingsbron zich voordoet bij het bedrijf van eiseres en dat het opnemen van de bestreden nieuwe voorschriften daarom nodig zijn ter bescherming van het milieu. Het bestreden besluit is op dit punt in strijd met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) onzorgvuldig voorbereid en in strijd met artikel 3:46 Awb niet deugdelijk gemotiveerd. De nieuwe voorschriften 2.1.1 tot en met 2.1.8 kunnen niet in stand blijven.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 10-07-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2025:3258

Zaaknummer: LEE 24/4107

Wetsartikelen: 2.30 lid 1 Wabo, 5.10 lid 1 onder a Bor en 2.31 lid 2 onder b Wabo

RECHTSPRAAK

Bestuurlijk rechtsoordeel/West Betuwe

Artikel 16.64a Omgevingswet biedt geen grondslag voor een procedure om voorafgaand aan de aanvraag van een omgevingsvergunning een voorvraag aan het college voor te leggen waartegen bezwaar en beroep open staat.

Casus

Eisers hebben aan het college van burgemeester en wethouders van West Betuwe (het college) gevraagd om 'een standpunt in te nemen of regulier woongebruik (...) past binnen de huidige planregels'. Het college heeft in een brief van 19 juni 2024 aangegeven dat permanente bewoning van het gebouw niet vergunningsvrij is en dat hij niet wil meewerken aan de legalisering van bewoning.

Eisers hebben bezwaar gemaakt tegen deze brief en verzocht om rechtstreeks beroep bij de rechtbank. Het college heeft ingestemd met het rechtstreekse beroep.

Eisers wijzen in hun aanvraag en ter zitting op artikel 16.64a van de Omgevingswet, dat voorziet in een nieuwe procedure over het voorleggen van een dergelijke voorvraag aan het college om zo een appellabel besluit te verkrijgen, aldus eisers.

Rechtsvraag

Is de brief van 19 juni 2024 een besluit?

Uitspraak

Artikel 16.64a van de Omgevingswet biedt geen grondslag om de brief van 19 juni 2024 als besluit aan te merken. Deze bepaling bepaalt dat in de kennisgeving van een besluit over een omgevingsvergunning moet worden vermeld of het bevoegd gezag oordeelt dat er geen vergunning nodig is, bijvoorbeeld als de activiteit niet vergunningplichtig is. Deze bepaling is opgenomen in '§ 16.5.2. Reguliere voorbereidingsprocedure', in hoofdstuk 16.5 'de omgevingsvergunning'. In deze paragraaf wordt geregeld wanneer de reguliere

voorbereidingsprocedure van toepassing is voor omgevingsvergunningen. Gelet op de plek en inhoud van artikel 16.64a van de Omgevingswet biedt deze bepaling geen grondslag voor een procedure om voorafgaand aan de aanvraag van een omgevingsvergunning een of meerdere voorvragen aan het college voor te leggen. De bepaling regelt immers de inhoud van de kennisgeving van een besluit over een omgevingsvergunning. Deze bepaling is daarom geen grondslag om de brief van 19 juni 2024 als besluit te kwalificeren. Ook de vaste rechtspraak over positieve weigeringen waarnaar eisers verwijzen in hun aanvraag, maakt dit niet anders. Het gaat dan immers steeds om aanvragen voor vergunningen, waarop door het bevoegd gezag beslist wordt dat geen vergunning nodig is. Dat is een andere situatie dan het voorleggen van een voorvraag zoals in dit geval.

Ook op andere gronden ziet de rechtbank geen reden om de brief van 19 juni 2024 als besluit aan te merken. De brief bevat een bestuurlijk rechtsoordeel. Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) is een bestuurlijk rechtsoordeel in de regel geen besluit. Alleen in uitzonderingssituaties moet een bestuurlijk rechtsoordeel, ondanks het ontbreken van een rechtsgevolg, als besluit worden aangemerkt. Daarvoor is in ieder geval vereist dat het voor de betrokkenen onevenredig bezwarend is om het geschil over de interpretatie van de rechtsregels via een beroepsprocedure over een daadwerkelijk besluit, met name betreffende handhaving of vergunningverlening, bij de bestuursrechter aan de orde te stellen (zie bijvoorbeeld ABRvS 23 augustus 2023, ECLI:NL:RVS:2023:3222).

Naar het oordeel van de rechtbank is het indienen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning de aangewezen weg om uitsluitel te verkrijgen over de vraag of de bewoning van de [locatie] vergunningvrij is om het door het college bij de beoordeling van die aanvraag te hanteren toetsingskader aan de orde te stellen. Het volgen van die weg, ook uit een oogpunt van de daarmee gepaard gaande kosten, is naar het oordeel van de rechtbank niet onevenredig bezwarend (zie de uitspraak van de Afdeling van 28 september 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2554). Ook dat de uitkomst van de procedure volgens eisers op voorhand vast zou staan, zoals zij op zitting hebben betoogd, leidt niet tot een ander oordeel.

De rechtbank verklaart zich onbevoegd omdat de brief van 19 juni 2024 niet als besluit kan worden aangemerkt.

Instantie: Rechtbank Gelderland
Datum uitspraak: 08-09-2025
ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:7480
Zaaknummer: AWB-24_6578

Wetsartikelen: 16.64a Omgevingswet en 1:3 lid 1 Awb